

مقایسه پارادایم های مطالعات کمی و کیفی(قسمت دوم)

پژوهشگران: عبدالحسین امامی سیگارودی^۱، مهوش صلصالی^۲، هادی بصیری^۳

(۱) دانشجوی دکترای پرستاری، مریم و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

(۲) آموزش پرستاری، استاد و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

(۳) کارشناس ارشد علوم حوزه، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۱۱/۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۱/۲/۴

چکیده

همانطور که در قسمت اول مقاله بیان شد، چهار پارادایم فلسفی عمدۀ داریم که مبنای معرفت (معرفت شناسی)، ماهیت و واقعیت (هستی شناسی) و روش دستیابی به معرفت را تشکیل می‌دهند (روش شناسی). از این‌رو، بر اساس هر پارادایم، روش رسیدن به معرفت مشخص می‌شود.

در یک دسته بندی کلی‌تر، دو پارادایم کمی و کیفی داریم. روشی که امروزه تحت عنوان روش کمی یا علمی نام‌گرفته است اقتباسی از نظام فلسفی اثبات گرایی است. بر این‌اساس، فقط روش علمی تجربی، روش معتبر تحقیق و شناخت دانسته می‌شود. از طرفی روش کیفی، متمرکز بر موقعیت‌های طبیعی است؛ لذا این مطالعات را گاهی مطالعه طبیعت گرایانه نیز می‌نامند. از آنجا که تقابل پارادایمی در سوالات اساسی آن پارادایم، بروز می‌کند، پژوهشگر با استفاده از منابع مختلف، پاسخ این دو پارادایم به سوالات اساسی را در قالب جداولی در کنار هم فرازداده است و به بررسی مقایسه‌ای انها پرداخته است. در نهایت اهمیت هر یک مورد تأکید قرار گرفته است.

کلید واژه‌ها: تحقیق کیفی / تحقیق فلسفه، پرستاری

سه پرسش بنیادین آغاز می‌شود که با موضوع، روش، و اهداف آن قلمرو علمی، ارتباط دارند. این سؤال‌ها عبارتند از:

- پژوهشها در این حوزه علمی، درباره چه موضوع یا موضوعاتی صورت می‌گیرند؟
- پژوهش‌ها چگونه و یا با چه روش‌هایی صورت می‌گیرند؟
- هدف این پژوهشها چیست؟ یا چرا این پژوهش‌ها صورت می‌گیرند؟^(۳).

عبارتی برای درک و احساس فرق بین پارادایم‌های متدولوژیک، محقق باید ماهیت و مشخصات پدیده مورد آزمون و فرآیند دانستن تا انتها را بداند. محقق باید ماهیت پدیده و ارتباط بین پدیده‌ها (هدف مشاهده) و مشاهده گر (موضوع دانستن) را درک کند. همچنین محقق باید اسلوب‌های مختلف منطق، مانند استقراء و قیاس و ابداعی (ترکیبی) را بفهمد. این سبک‌ها منطق مشروط برفرضیات معرفت شناسی و هستی شناسی هستند و روش‌های تحقیق و تشریح را مشخص می‌کنند.^(۴).

در قسمت قبل گفته شد که چهار دیدگاه نظری-فلسفی (پارادایم تحقیق) اصلت تحصیلی (اثبات گرایی)؛ تفسیر گرایی؛ نظریه انتقادی و پسا ساختار گرایی، مبنای دستیابی به شناخت در تحقیقات هستند که مهارتهای پژوهشی مورد نیاز و سایر پیش‌فرضهای تحقیق ذیربسط را آشکار می‌کنند^(۱).

این معنا در نوشه‌ها و آثار بسیاری از صاحب نظران با بیانی متفاوت بروز کرده است، برای مثال گوبا و لینکن بیان کردنده که اعتقادات پایه‌ای که پارادایم تحقیق خاص را تعریف می‌کنند، می‌توانند با سه سوال پایه‌ای زیر خلاصه شوند:

- سوالات انتولوژیک (آنچه «واقعیت» را شکل می‌دهد)
  - سوالات اپیستمیولوژیک (اعتقادات پایه‌ای در مورد دانش) (برای مثال آنچه را می‌توان دانست)
  - سوالات متدولوژیک (چگونه می‌توان بدنیال یافتن آنچه باید دانسته شود، رفت)^(۲).
- رید نیز معتقد است: بحث درباره تحقیق و پژوهش در حوزه‌های علمی، به طور معمول، با طرح

پارادایم کمی (اثبات گرایی):

روشی که امروزه تحت عنوان روش علمی یا کمی نام گرفته اقتباسی از نظام فلسفی اثبات گرایی است^(۶). پوزیتیویسم، از ریشه پوزیتیو به معنای واقعی، مثبت، صریح، تحقیقی، تحصیل گرایی و اثبات گرایی می‌باشد. پوزیتیویسم اصطلاحی فلسفی است که بر اساس آن، تنها روش معتبر تحقیق و شناخت، روش علمی تجربی دانسته می‌شود. روشی که بر پایه تجربه است^(۷).

اثبات گرایی نظام فلسفی است که مطابق آن تنها پدیده‌های طبیعی و ارتباطات آنها می‌تواند موضوع علم باشد. یکی از برجسته‌ترین اصول مطرح شده در این نظام اصل آزمایش پذیری است. که برطبق آن اگر و تنها اگر بتوان چیزی را به وسیله حواس انسانی مورد بررسی قرارداد آن چیز معنا و مفهوم پیدا می‌کند. در این دیدگاه جهان آشکار یا دنیای بیرونی معنا و مفهوم دارد و مباحثی همچون احساسات، ارزشها و تفاسیر، مباحثی غیر علمی قلمداد می‌شوند^(۸).

قبل از سال ۱۹۶۰ دانشمندان دیدگاه اثبات گرداشتند و علمی را که براساس آزمون و مشاهده نبود اساساً علم به حساب نمی‌آوردن، در این دوره تمام تحقیقات کمی بودند^(۸). پیروزی علم در این قرن بخوبی مشکوف بود؛ اما نارسایی‌های آن برای همه مشهود نبود. خصوصت با طبیعت و تسلط بر آن که هدف کاوش‌های تجربی است، برای چشم‌های ظاهربین به ثمر نشسته بود. آنان می‌پنداشتند که چندان چیزی نمانده است که کشف شود و بزودی پرده از راز همه معماهای جهان برداشته خواهد شد و همه مجھولات با سوهان علم تراش خواهد یافت و بلور شفاف پرتو خیز دانش، چشم‌همه مدعيان را خیره خواهد کرد؛ و می‌گفتند که جهان یک مسئله‌ای مکانیک ساده است. پوزیتیویسم در بستر چنین قرنی و در دامن چنین فضایی پرورش یافت. اندیشه مادر و بنیادین این مکتب آن بود که بشر جز به دانش تجربی

بلانک می‌نویسد، روشها یا ابزارهای استفاده شده برای مطالعه پدیده‌ها، به فرضیه‌های فلسفی در خصوص اینکه محقق چگونه می‌تواند درباره واقعیت(انتوز) بداند (اپیسم)، وابسته هستند؛ لذا سیستم فلسفی فرضیات را اصطلاحاً متداول‌زی می‌نامند. سیستم‌های مختلف به پارادایم‌های مختلف بر می‌گردد (یعنی متداول‌زی از پارادایم نشأت می‌گیرد)^(۴). بنابراین مقایسه پارادایمی در چهار بعد هستی شناسی، معرفت شناسی، روش شناسی و ارزش شناسی اتفاق می‌افتد.

معرفت شناسی به فلسفه دانش یا اینکه چگونه می‌توانیم بدانیم می‌پردازد. معرفت شناسی با هستی شناسی مرتبط است و هستی شناسی فلسفه واقعیت است؛ و معرفت شناسی راه دانستن آن واقعیت است^(۵). متد عبارت است از مجموعه قدمهایی(نظامند) که برای انجام مطالعه درباره پدیده خاص یا مجموعه‌ای از پدیده‌ها برداشته می‌شود. برای مثال در یک روش کمی متغیرهای مستقل و وابسته مقایسه می‌شوند، یا از تحلیل واریانس، یا استفاده از ابزار خاص جهت گردآوری داده‌ها بهره برده می‌شود. اما یک متداول‌زی تحقیق عبارت است از سیستم فرضیات که تعیین کننده روش مناسب تحقیق هستند. یک متداول‌زی مثل پوزیتیویسم منطقی فرضیاتی در خصوص «واقعیت» و آگاهی از «واقعیت» را فراهم می‌کند^(۵). بنابراین متداول‌زی(روش شناسی) ما را به ریشه تفاوتها می‌رساند، و با این تعریف، متد(روش) سطحی تر از بحث ما است. و نوع پاسخ به سوالات است که پارادایم تحقیق ما را مشخص می‌کند، نه هرچیز دیگر. از این‌رو برای پیگیری بحث، نیازمند آگاهی از پاسخ پارادایم‌ها به این پرسش‌های اساسی هستیم. البته با توجه به اینکه از پارادایم‌های فلسفی مذکور دو پارادایم تحقیق کمی، کیفی جدا می‌شوند، مختص‌ری درباره دو پارادایم صحبت می‌کنیم و در ادامه، از این منظرها پرسش‌های اساسی را پیگیری می‌کنیم.

اثبات گرایی بر دو گونه اثبات گرایی کلاسیک و اثبات گرایی منطقی تقسیم می‌شود. هر دو گونه اثبات گرایی کلاسیک و منطقی اساساً مبتنی بر تعمیم روش علوم طبیعی در علوم اجتماعی هستند^(۶).

پارادایم کیفی (تفسیر گرایی):

در دهه‌های اخیر الگو یا پارادایم دیگری، خاصه در تحقیقات علوم انسانی، پا به عرصه گذاشت و توانست مقبولیت یابد. این مدل که در ابتدا توسط مردم شناسان و جامعه شناسان مطرح شده بود با عنوانی همچون «تحقیقات کیفی»، «طبیعت گرایی»، «قوم نگاری و «مطالعه موردی» و... نامگذاری شدند این دیدگاه هم به لحاظ مبانی نظری و هم به لحاظ روش شناسی متفاوت از رویکرد کمی گرا بود^(۶).

مبنای فلسفی روش کیفی، مکتب فلسفی ساختارگرایی است^(۶). ساختارگرایی نوعی روش شناسی است که در اصل در علوم اجتماعی استفاده می‌شد و بعدها با پرداختن به متون ادبی و به شکلی گسترده تر همه آثار هنری تطبیق یافت. نخستین منادی بزرگ آن "سوسور" بود که کارها و نظراتش درباره زبان شناسی، سلف مشترک همه ساختارگرایان بعدی است. سوسور با این گفته خود که «از طریق روش شناسی مورد نظر وی، می‌توان به تمام جنبه‌های زندگی اجتماعی پرداخت» انگیزه لازم را به کارهای ساختارگرایان بعدی بخشید^(۱۰). ساختار گرایی، که گاهی تفسیرگرایی و طبیعی گرایی نیز نامیده شده، دیدگاهی است که طبق آن، مشاهده آنچنان خالص نیست که فارغ از علاقه و ارزشهای فرد باشد. از این دیدگاه، تحقیق علمی باید فهم هم‌دانه‌ای از افراد مورد مطالعه خود داشته باشد. این رویکرد مدافعان روش‌های کیفی در تحقیق است.

در این منظر یکی از چیزهای مهم زمینه است، «شیمارا» می‌گوید که رفتار و تجارت انسان در یک «زمینه» شکل می‌گیرند و وقایع اگر از «زمینه» خود جدا شوند، نمی‌توانند بطور کامل درک شوند. او معتقد است این جدایی، هاشور زدن یا نادیده گرفتن

راه به دانش دیگری ندارد؛ و بدون آگاهی تجربی از چیزی، از آن هیچ آگاهی نمی‌توان داشت^(۹). در نظر کنت، از علوم طبیعی می‌توان الگوهای نظری و روش‌های مطالعه را فرا گرفته و در علوم اجتماعی به کار بست. بدین معنا که روش تحقیق و رویکرد به مسائل علوم اجتماعی متفاوت از علوم طبیعی و ریاضی نیست و در علوم اجتماعی هم به متابه علوم طبیعی باید از کشف و شهود و قضاوت‌های ارزشی و هنجاری پرهیز کرد^(۱۰).

ویژگی‌های معرفت تجربی:

- روش علم، تجربه و مشاهده است، نه تجربه شخصی و درونی، بلکه تجربه‌ای که در دسترس همه کس باشد، نه تجربه‌ای خام و بی‌جان، بلکه تجربه‌ای سنجیده و سامان یافته.

- کاوش تجربی همیشه دنبال فرضیه‌ای است که شخص در ذهن دارد. هیچ کس راه نمی‌افتد تا ببیند که دنیا چه خبر است، بلکه دنبال آن است که بداند آنچوری که او فکر می‌کند درست است.

- تفسیرهای علمی همیشه در سایه تئوری‌ها و قوانین علمی صورت می‌گیرند. بدون داشتن یک تئوری نمی‌شود پدیده را تفسیر کرد^(۱۱).

- اساس داده‌های مکتب پوزیتیویسم بر داده‌های بی‌واسطه حواس متکی بود و نقطه مقابل ایده‌الیسم بشمار می‌رفت. کنت در ادعای خود تا آنجا پیش رفت که حتی مفاهیم انتزاعی علوم را که از مشاهده مستقیم بدست نمی‌آید، متأفیزیکی و غیر علمی می‌شمرد؛ و کار را به جایی رساند که اصولاً قضایای متأفیزیکی را الفاظی پوچ و بی معنا به حساب می‌آورد. مکتب اثبات گرایی بر پیش فرضهای زیر استوار است:

- وجود جهان خارج از ذهن.

- این جهان به طور منظم چیده شده است.

- بر این جهان خارجی قوانینی حاکم است.

- انسان می‌تواند این قوانین را کشف کند.

- معتبرترین ادعاهای علمی، ادعاهای آماری، ریاضی و کمی هستند^(۱۲).

تحقیق کیفی در واقع شیوه منظم بررسی به منظور فهم موجودات انسانی و تعامل آنها با خود و محیط اطرافشان تعریف می شود که یک روش کل نگر است و انسان را در محیط و با تمام پیچیدگی هایش مورد توجه قرار می دهد.^(۱۴)

جدول شماره ۱: مقایسه ویژگی های تحقیقات کیفی و کمی

تحقیق کمی	تحقیق کیفی	حیطه
قیاسی	استقرایی	نوع استدلال
پیش بینی، تشرییح و توصیف پدیده ها - آزمون فرضیه با تئوری - یافتن رابطه علمی	ایجاد تئوری - روش ساختن مفاهیم- روش کردن پیچیدگی های یک پدیده- تجربه مفاهیم و پدیده	هدف
سوال بسته مبتنی بر پیامدهای رسمی ساختارمند، مشاهده و پرسشنامه از قبیل طراحی شده	سوال باز - مبتنی بر هدف - مصاحبه نیمه ساختارمند یابدن ساختار و عمق مشاهده و مشارکت در تحقیق	گردآوریدی داده ها
تخمین حسابی- استنتاج آماری	توصیفی- شرح، حکایت- مقایسه مداوم و پیوسته - تجزیه و تحلیل سیستماتیک	نوع تحقیق
استقلال محقق - ارتباط محقق و شرکت کننده ضعیف	تعامل مستقیم و نزدیک با شرکت کنندگان	ارتباط محقق و مشارکت کنندگان
روایی و یادآوری عیوبی آماری	قابلیت پذیرش، تائید و انقال	ازدایی تحقیق
نتایج قابل سنجش	تئوریک(نظری) یک داستان یک حکایت یک شرح مبسوط یک تفسیریک توصیف	نمونه گیری نتیجه

- کلانتری پنج خصیصه را برای تحقیق کیفی مشخص نموده است و می نویسد: ممکن است یک تحقیق، بعضی از این خصائص را نداشته باشد.
- أ. تحقیقات کیفی دارای ماهیت طبیعی می باشند.
  - ب. تحقیق کیفی، توصیفی است.
  - ت. محققان کیفی بیشتر به فرآیند می پردازند تا محصول و خروجی ها.
  - ث. محققان کیفی تمایل دارند اطلاعاتشان را بصورت مقایسه ای بررسی کنند.
  - ج. در تحقیق کیفی معنا اهمیت خاصی دارد.^(۱۶)
- روشهای تحقیق کیفی این امکان را ایجاد می کند تا قرائت های مختلفی از یک واقعیت به ظهور برسد.^(۱۷) در تشریح تفاوت واژه گزینی این دو رویکرد، یعنی کیفی گرایی و کمی گرایی به این نکته اشاره دارد که «کیفیت»، ویژگی ذاتی یا ماهیت چیزی و «کمیت» مقدار آن است. کیفیت از «چه هست» و

«زمینه»، نامیده می شود، که جنبه کلیدی علم است.^(۱۳)

هدف این رویکرد تصدیق ایده های از قبل مشخص شده نیست، بلکه منجر به بصیرتی جدید می شود. بنابراین تحقیقات کیفی متمرکز بر موقعیت های طبیعی است. این مطالعات را گاهی مطالعه طبیعت گرایانه نیز می نامند.^(۱۲)

برخلاف دیدگاه پوزیتویست ها، تفسیرگرایان بر این باورند که محقق در واکنش به پدیده های اجتماعی باید دیدگاه ها و احساسات خود را بعنوان بخشی از فرآیند تحقیق وارد کند. محقق تفسیری نیاز دارد، حتی بصورت وقت در ارزشها، تعهدات سیاسی اجتماعی مشارکت کنندگان سهیم شده و با آنها همدردی کند. این افراد دنبال بی طرفی ارزشی نیستند، بلکه می خواهند بدانند چگونه آن ارزش را می توانند کسب کنند. اینان معتقدند که ارزش، یک بخش محوری از زندگی اجتماعی است. بعبارتی ارزشها هیچ گروهی غلط نیست، بلکه فقط متفاوت است.^(۱۴)

اصولاً "رویکرد کیفی" بر اساس دیدگاه کل نگر به پدیده های هستی بنا شده است؛ و بر دو اصل زیر استوار است:

الف) فقط یک واقعیت منحصر وجود ندارد، واقعیت براساس ادراک فرد بنا نهاده شده است، و برای هر فرد، متفاوت است؛ و در طول زمان نیز تغییر می کند.

ب) آنچه ما می دانیم فقط در یک موقعیت یا متن معنا پیدا می کند.

پژوهشگران کیفی دنبال پاسخ به چراها هستند؛ در حالی که مطالعات کمی به دنبال رابطه علت و معلولی، آزمون فرضیه، پیش بینی و کنترل می باشند، مطالعات کیفی با هدف طرح تئوری و روش نمودن پیچیدگی های یک پدیده، آشکار کردن مفاهیم، تجربه مفاهیم و پدیده ها است. پژوهشگران در مطالعات کیفی دارای خصوصیات خاص بوده و در ارتباط مستقیم با نمونه ها هستند.

چنانکه قبلًا ذکر شد تقابل پارادایمی در سوالات اساسی آن پارادایم بروز می‌کند، لذا پژوهشگر با استفاده از منابع مختلف، پاسخ این دو پارادایم به سوالات اساسی را در قالب جداولی در کنار هم قرار داده است (جدول شماره ۲ و ۳).^(۶)

کمیت از «چه مقدار» صحبت می‌کند. کیفی گرا به پدیده‌ها اشاره دارد و «کمی گرا» از پیش، مفروضه‌ای برای مفاهیم دارد و در پی اندازه گیری آن است.^(۶)

مقایسه پارادایمی دو روش کمی و کیفی:

جدول شماره ۲: پاسخ دو پارادایم کمی و کیفی به سوال هستی شناسی

سوالات مطرح در تحلیل پارادایم		سوالات انتلوژیک
پارادایم	مشتبه گرایی	پارادایم تحقیق
ماهیت «واقعیت»	<ul style="list-style-type: none"> ♦ یک «واقعیت» درست و عینی وجود دارد که بوسیله قوانین علم و اثر غیر قابل تغییر، مدیریت می‌شود. ♦ تأکید بر پایداری الگوهای اولیه یا شیوه‌ای که می‌تواند کشف کند. ♦ «واقعیت» وابسته به زمان و زمینه نیست. ♦ «واقعیت» قابل کلیت پخشی است. (تممیم) 	<p>1- حیطه انتلوژیک (هستی شناسی)</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ دنیا پیچیده و پویا است که بوسیله مردم در تعامل با همدیگر و با سیستم اجتماعی وسیع تر ساخته، تفسیر و تجربه می‌شود؛ یعنی تعریف سیال بوسیله تعامل انسان اساخت اجتماعی واقعیت ♦ «واقعیت» ذهنی است افراد «واقعیت» را از راههای مختلفی تجربه می‌کنند. ذهنی بودن «واقعیت» مهم است یعنی آنچه مردم فکر، احساس می‌کنند یا می‌بینند. ♦ «واقعیت» فقط بصورت نادقيق قابل دستیابی است. ♦ استفاده از زبان، یک «واقعیت» خاص را تعریف می‌کند.
ماهیت بودن انسان	<ul style="list-style-type: none"> ♦ منطقی است. ♦ براساس عوامل خارجی شکل گرفته است، (عوامل مشابه اثرات مشابه برهر کس دارند) یعنی مدلها مکانیکی / رفتارگرایانه. ♦ تحت شرایط خاص افراد رفتارهای خاصی بروز می‌دهند. 	<p>پارادایم تحقیق</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ دانش فقط مبتنی بر پدیده‌های قابل مشاهده نیست، بلکه همچنین ریشه در اعتقادات ذهنی، ارزشها، دلایل و درک‌ها دارد. ♦ دانش ساخته شده است. ♦ دانش در باره راههایی است که افراد معانی را در زندگی می‌سازند، نه دقیقاً آنچه معنی می‌کند و معانی که می‌سازند.

جدول شماره ۳: پاسخ دو پارادایم کمی و کیفی به سوال معرفت شناسی

سوالات مطرح در تحلیل پارادایم		سوالات اپیستمولوژیک
پارادایم	مشتبه گرایی	پارادایم تحقیق
ماهیت «دانش»	<ul style="list-style-type: none"> ♦ دانش می‌تواند در یک سیر نظامدار تشریح شود. ♦ دانش عبارت است از فرضیات تأیید شده که می‌تواند حقایق یا قوانین مربوط شود. ♦ احتمالی یعنی درست بودن برای یک گروه بزرگ از مردم یا رخدادی در موقعیت‌های مختلف. ♦ دانش دقیق و خاص است. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ تئوریها: ♦ هنجاری هستند (normative) ♦ مدلها موجود هستند ♦ قضیه‌های کلی، ارتباط غلی بین متغیرها را توضیح می‌دهند
ساخت تئوری / تست تئوری	<ul style="list-style-type: none"> ♦ موضوع قضیه‌هایی است که می‌تواند تأیید یا رد شوند. ♦ اثبات یک تئوری از پدیده‌های رفتارهای قابل مشاهده می‌باشد. ♦ تست تئوریها در موقیت کنترل شده، علاوه‌فرضیه‌ها فرایند تجربه راحمایت یا رد کنند. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ تئوریها در مسیر درک پدیده توجه دارد. ♦ تئوریها در زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی شکل می‌گیرند
نتایج تحقیق	<ul style="list-style-type: none"> ♦ عدم پوشش «واقعیت» یعنی قوانین طبیعی ♦ تشریح / توضیح و پیش‌بینی علمی پدیده‌ها 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ مطالعه پدیده‌های ذهنی، اجتماعی، فرهنگی در یک تلاش برای درک چراچی رفتار مردم از شیوه خاص. ♦ دستیابی به معنی پدیده‌ها ♦ تشریح و قایع گوناگون
نتایج تحقیق صحیح است اگر:	<ul style="list-style-type: none"> ♦ بتواند با یک سنجش و اندازه گیری عینی شود. ♦ بتواند تکرار شود و قابل تعمیم باشد. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ تحقیق یک فرایند اشتراکی و اجتماعی است، که بوسیله شرکت کنندگان مطلع هستند و دیگران تائید کنند آن.
نقش عرف (عقل سليم)	نقش عرف هیچ- فقط دلایل قیاسی	<ul style="list-style-type: none"> ♦ عرف منعکس کننده قدرت است و هر روز تئوریها بوسیله افراد عادی نگه داشته می‌شوند. ♦ دلایل استقرایی و تکراری بکار می‌روند

جدول شماره ۴: پاسخ دو پارادایم کمی و کیفی به سوال روش شناسی

پارادایم تحقیق تفسیرگرایان		سوالات مطرح در تحلیل پارادایم
پارادایم تحقیق	مشیت گرایی	
❖ مشارکت در طراحی و معنای بخشی ❖ ورود تجارت شخصی به تحقیق ❖ تلاش برای درک عمیق و توسعه همه جانبه همه قسمت های مربوط.	❖ عینی/ مستقل از موضوع ❖ بررسی کنندگان بررسی شونده را کنترل می کنند.	نقش محقق
❖ ارزشها مکمل در زندگی اجتماعی محسوب می شوند ❖ ارزشها غلط نیستند، بلکه متفاوتند.	❖ علوم فاقد بار ارزشی هستند ❖ ارزشها در تحقیقات حضور ندارند ❖ همه تورش ها باید حذف شوند	نقش ارزشها
❖ مشاهدات بدون ساختار ❖ مصاحبه های باز ❖ تحلیل گفتمان ❖ تلاش برای تسخیر دانش درونی	❖ عملی است. ❖ ساختارمند مشاهدات قابل تکرار هستند. ❖ کمی سازی اندازه گیری	روشها
❖ تحقیق در عرصه درارتباط با موقعیت واقعی برای گردآوری اطلاعات موقعیتی مهم واساسی	❖ مطالعات پیمایشی ❖ تائید(آزمون) فرضیه ❖ تحلیل آماری ❖ مطالعات کمی توصیفی	انواع مطالعات

References:

- 1-Bazargan H A. Mixed methods research, A superior approach for management studies. Knowledge Management, 21th years Summer Nmber 81 pp. 36-19. 2008. [text in Persian]
- 2-Guba EG, Lincoln YS. Handbook of Qualitative Research , Ch 6: Competing paradigms in qualitative research. Sage Publishers. USA. 1994.
- 3- Reid W A. Conceptions of curriculum and paradigms for research:The case of school effectiveness studies. Journal of Curriculum and Supervision,12(3):pp. 212-227. 1997.
- 4- Leblanc H P. Syncretism of qualitative and quantitative research paradigms:the case for methodological triangulation. paper presented at annual meeting of the speech communication association, san Antonio texas.1995.
- 5- Krauss S E. Research Paradigms and Meaning Making: A Primer The Qualitative Report Volume 10 Number 4 758-770 December 2005. Available from: <http://www.nova.edu/ssss/QR/QR10-4/krauss.pdf>
- 6-Jokar B. Qualitative research versus quantitative research. Periodical letter. Mirza Shirazi's art and cultural publications.2004.(5).pp:6. [text in Persian].
- 7-Durant W.The Story of Civilization. translated by Ashaaron M, Scientific and Cultural Publishing Company.Number 6, 448-449, 2006.
- 8- Foladi N. Health promotion process in patient with chronic illness and model development. PhD thesis, TUMS, 2005. [text in Persian]
- 9-Sorush A. what is science, what is philosophy, published in Toloe azadi, Tehran, 2000. [text in Persian].
- 10-Howe K R, Against the quantitative-qualitative incompatibility thesis or dogmas die hard. Educational Researcher, 17, 10-16. 1988 .
- 11- Sarvkhany B. Research methods in social sciences, Tehran, Institute for Humanities and Cultural Studies, vol 1, pp. 300-299, 1994. [text in Persian]
- 12- Sherman R ,Rodman B. Qualitative research in Education: Focus and Methods Explorations in Ethnography Series.london: Routledge publication: Taylor & Francis e-Library, 2005.13-Mvnqy K H, qualitative research as quantitative research. Medical Information Management, Volume 7, Number 18, Winter 2004. [text in Persian]
- 14-Williams E. RESEARCH AND PARADIGMS. 26 March 1998 .Available from: http://www.umdnj.edu/idsweb/idst6000/williams_research+paradigms.htm
- 15-Kalantari MH. Familiar with qualitative research approach. Journal of Education - Research Management tomorrow. Year 7 and 8. Autumn and Winter 2004. [text in Persian]
- 16-Salsali M, Parviz S, Adib HB M. Qualitative methods, Tehran human emissions2003. [text in Persian]

Comparative survey between quantitative and qualitative paradigms (part II)

By: Emami A¹, SalsaliM², Basiri H³

Abstract

As stated in the first part of article, we have stated the four major philosophical paradigms which make up the basis for knowledge(epistemology), the nature and reality(ontology) and the acquisition methods of knowledge(methodology). Thus, according to each paradigm, approach to knowledge is determined.

In a more general category, we have two quantitative and qualitative paradigms. Today that method is called quantitative or scientific method, derived from positivism. On this basis, only the experimental scientific method is valid method of research. On the other hand, qualitative methods focused on natural position; therefore, these studies are sometimes called naturalistic study.

Since paradigmatic confrontation occurs in fundamental questions of each paradigm, researchers use different sources to determine two paradigms' answer to basic questions, and tables are made to comprise them. Finally the importance of each was emphasized.

Keywords: Qualitative Research/research/Philosophy,Nursing

1-PhD student in health education, faculty member of Guilan University of Medical Sciences

2-Nursing education, professor, faculty member of Tehran University of Medical Sciences

3-MSc in religious science, faculty member of Guilan University of Medical Sciences